

**Ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) ziņojuma sabiedriskā apspriešana paredzētajai darbībai –
vēja elektrostaciju parka “Birzgale” un tās saistītās infrastruktūras būvniecība Ogres novada
Birzgales pagastā**

PROTOKOLS

Sanāksmes norises laiks: 2025. gada 8. aprīlī plkst. 12.00 Vecumnieku tautas nams (Rīgas iela 5, Vecumnieki, Vecumnieku pag., Bauskas nov., LV–3933).

Sanāksmi vada: Ingars Štelcs, Vecumnieku apvienības pārvaldes vadītāja vietnieks.

Sanāksmes moderē: Lūcija Kursīte, SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” vadošā konsultante.

Sanāksmes dalībnieki: Klātienē sanāsmē piedalās 4 dalībnieki, savukārt attālināti ZOOM platformā pieslēgušies 6 dalībnieki (dalībnieku saraksts pieejams pēc pieprasījuma).

Sanāksmi protokolē:

Elīza Gerda Kaņepa, SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” vides speciāliste.

Sanāksmes gaita:

Lūcija Kursīte: izklāsta sabiedriskās apspriešanas mērķi un skaidro, ka sanāksme notiek Bauskas novadā, jo tas atrodas tuvu paredzētās darbības teritorijai. Apraksta sabiedriskās apspriešanas sanāksmes norises gaitu. Dod vārdu Vecumnieku apvienības pārvaldes vadītāja vietniekam.

Ingars Štelcs: atklāj sanāksmi un aicina iedzīvotājus būt aktīviem un uzdot jautājumus. Izklāsta sabiedriskās apspriešanas apspriežamos tematus.

Aleksejs Mitušovs: iepazīstina ar sevi, vairāk izklāsta par SIA “Crosswind”, turpina, ka šis ir SIA “Windy” meitas uzņēmums. Izklāsta vairāk par uzņēmuma finansēm, norāda, ka netika iegādātas zemes uz kurām plānots vēja parks. Papildina izklāstot informāciju par jau esošajiem projektiem, kā piemēru minot vēja parku Jelgavā, un pieredzi, kas iegūta izstrādes procesā. Norāda uz izpētes teritoriju prezentācijā un izklāsta, kā tika izvēlētas labākās turbīnu novietošanas vietas attiecīgajā teritorijā. Norāda, ka šobrīd no 23 turbīnām ir izvēlētas 13. Papildina, izklāstot zemes izmantošanas veidu izpētes teritorijai. Zemes, uz kurām ir plānota VES izbūve, īpašnieki ir informēti par paredzēto darbību.

Sanāksmes dalībnieks 1: jautā par saziņu ar Latvijas Valsts ceļiem, par konkrētu grants ceļu, kuru plānots izmantot vēja parka izbūvei. Jautā, kā tas tiks apsaimniekots.

Aleksejs Mitušovs: atbild, kā Latvijas Valsts ceļi var izvirzīt nosacījumus ar dažādiem noteikumiem un skaidro, kā tiek kontrolēta ceļu remontēšana un atjaunošana.

Sanāksmes dalībnieks 2: papildina, ka arī ir uztraukts par šī ceļa turpmāko stāvokli, kā tas tiks stiprināts un apkopts, jo ikdienā ceļš tiek bieži izmantots un laikapstākļu ietekmē parasti rodas problēmas ar šo ceļu.

Sanāksmes dalībnieks 3: jautā, kur tiek plānota sadales elektrostacija, kabeļu līnija un vai ir aprēķināts, vai kvotas pietiks 13 turbīnām.

Aleksejs Mitušovs: atbild, ka kabeļu līnija tiks izbūvēta gar ceļiem. Paskaidro trīs veidus, kā ir iespējams pieslēgties pie elektrolīnijas un skaidro, ka ir vairāki risinājumi. Apraksta, auto veidus, kādi brauks pa plānotajiem ceļiem vēja parka izbūvei. Papildina, ka visas turbīnas būs lauksaimniecības zemēs un mežos nav plānots neko izbūvēt. Izklāsta, ka nākamgad ir plānots izstrādāt būvprojektu un saņemt visas atļaujas, un 2026. gada pavasarī potenciāli varētu sākt būvniecību.

Sanāksmes dalībnieks 4: jautā, vai tiks piedāvātas darba vietas vietējiem būvniekiem un vai tiks izmantoti viņu pakalpojumi izbūves gaitā.

Aleksejs Mitušovs: atbild, ka maksimāli piesaistīti Latvijas būvnieki, cik tas būs iespējams.

Sanāksmes dalībnieks 5: jautā, kur atrodas iepriekš pieminētais projekts Jelgavā, kas jau ir izbūves procesā un kas ir tā investors.

Aleksejs Mitušovs: atbild, ka vēja parks atrodas Līvberzes pagastā un šobrīd projekts pieder Latvenego. Papildina, ka VES ražotāji nebūs no Latvijas, bet izpētes un projektēšanas stadijā tiks piesaistīti dažādi kompetenti uzņēmumi no Latvijas.

Lūcija Kursīte: dod vārdu Oskaram Beikulim pastāstīt par vēja parka "Birzgale" IVN Ziņojumu.

Oskars Beikulis: izklāsta, ka ir vadījis šo IVN procesu un sniedz informāciju par IVN procesa izstrādes procedūru. Papildina, izklāstot, kādi normatīvie akti pēc Latvijas likumdošanas ir izstrādāti IVN procesa kontrolei, un skaidro, ka IVN tiek izstrādāts pēc Enerģētikas un Vides aģentūras (EVA) izdotas programmas konkrētajam projektam. Papildina, ka ir iespējams sniegt komentārus, jautājumus, iebildumus EVA līdz 1. maijam, un ka IVN Ziņojums ir pieejams publiski. Pastāsta, ka tālāk komentāri jautājumi tiek izskatīti un, ja nepieciešams, tiek veiktas izmaiņas IVN Ziņojumā un aktuālais IVN Ziņojums tiek iesniegts EVA uz lēmuma izskatīšanu. Skaidro, kādā kārtībā notiek gala lēmuma izsniegšana no EVA. Papildina, ka ir izstrādāti dažādi vides ietekmes mazināšanas pasākumi un kā tiks veikta turpmāka vēja parka uzraudzība. Ir plānotas 3 dažādas apakšstaciju alternatīvas, kas arī ir izvērtētas IVN procesa ietvaros. Tiek plānots izbūvēt jaunāko modeļu VES, un izvērtētas arī divas alternatīvas VES spārnu risinājumiem. Izklāsta ietekmes, kas izvērtētas IVN procesā (troksnis, mirgošana, vides riski, putni, sikspārņi, ainava u.c.). Aicina iedzīvotājus iepazīties ar IVN Ziņojumu arī pēc ieteikumu un komentāru nosūtīšanas.

Pilns teksts pieejams augstākminēto runātāju prezentācijās.

Lūcija Kursīte: aicina uzdot jautājumus.

Sanāksmes dalībnieks 6: jautā, vai Vecumniekos bija kāda sabiedriskā apspriešana vēja parka "Birzgale" IVN izstrādes sākumposmā.

Oskars Beikulis: atbild, ka sabiedriskā apspriešana tiek organizētā novadā, kurā tiek plānota darbība, bet ņemot vērā Bauskas novada pašvaldības interesi, tika organizēta sanāksme arī Bauskas novadā, kā blakus esošā novadā.

Sanāksmes dalībnieks 6: jautā, vai tika aptaujāti, informēti iedzīvotāji?

Oskars Beikulis: atbild, ka visi pierobežas iedzīvotāji tika informēti.

Sanāksmes dalībnieks 7: jautā, kā notiek mirgošanas kontrolēšana un vai tas nav atkarīgs no vēja virziena. Norāda, ka pirmā un ceturgtā stacija neatrodas 2 km attālumā no dzīvojamās mājas.

Aleksejs Mitušovs: atbild, kā notiek vēja turbīnu programmēšana un skaidro, ka tiek pievienots gaismas sensors, kas palīdz nolasīt konkrētos apstākļus, lai apstādinātu turbīnu.

Sanāksmes dalībnieks 7: jautā, vai ir izveidota karte, kurā redzami visi plānotie vēja parki Latvijā. Jautā, kā tiek pētīti gājputnu ceļi.

Oskars Beikulis: atbild, ka vēja parku novietojums tiek ņemts vērā, izvērtējot summārās ietekmes. Norāda, kur tiek plānoti vēja parki tuvākajā apkārtnē. Skaidro, ka IVN procesa izstrādes laikā ornitologi ir veikuši novērojumus un izsnieguši atzinumus, kā arī, šajā apkārtnē novērojuši tieši migrējošos putnus – gulbjus. Papildina, ka gulbji ir spējīgi izvairīties no VES, pamatojot šo ar piemēru no Vācu pētījuma. Skaidro, ka arī labs piemērs ir Tārgales vēja parks. Turpina, ka plēšputni nav tik izveicīgi, tāpēc tiek izmantotas VES apstādināšanas sistēmas.

Sanāksmes dalībnieks 7: jautā, kad būs pieejams detalizēts projekts ar infrastruktūru, ceļiem.

Aleksejs Mitušovs: atbild, ka 2025. gada beigās un 2026. gada sākumā būs detalizētāks plāns ar ceļiem, būs izstrādāts arī piegādes maršruts.

Sanāksmes dalībnieks 8: jautā, vai valsts nozīmes ceļš tiks izmantots.

Aleksejs Mitušovs: atbild, ka primāri tiks izmantoti pašvaldības ceļi.

Sanāksmes dalībnieks 7: jautā, vai tiks izmantots Vecumnieku pagasta ceļš.

Aleksejs Mitušovs: atbild, ka netiek plānots izmantot Vecumnieku pagasta ceļu.

Sanāksmes dalībnieks 7: izsaka vēlmi iepazīties ar detalizētu ceļu plānu, kad tas tiks sagatavots.

Aleksejs Mitušovs: atbild, ka IVN Ziņojumā tiks iestrādāts informatīvs plāns plānotajiem ceļa maršrutiem.

Sanāksmes dalībnieks 8: jautā, kāpēc saules un vēja parkus neplāno vienā teritorijā.

Oskars Beikulis: atbild, ka ledus ir viens no ierobežojošiem faktoriem, bet to var risināt, izmantojot apsildāmos VES spārnus. Min drošības attālumus saules parka gadījumā.

Sanāksmes dalībnieks 8: papildina, ka zemniekiem kaut kā ir jānopelna nauda.

Oskars Beikulis: atbild, ka ir zemnieku viedokļi par saules parkiem var būt ļoti atšķirīgi. Skaidro, ka saules parkiem ir nepieciešamas lielas teritorijas. Skaidro, ka saules parkos nav pagaidām izpētīta iespēja nodarboties ar lauksaimniecību, taču vēja parku gadījumā, tas ir iespējams.

Sanāksmes dalībnieks 9: jautā, vai ir zināms investors.

Aleksejs Mitušovs: skaidro, ka investors pagaidām vēl nav konkrēti noteikts, bet papildina, pēc kādiem kritērijiem tiek izmeklēti investori.

Sanāksmes dalībnieks 9: jautā, kad notiek pelņa no VES, ja tie ir jāizslēdz dēļ sīkspārņiem, mirgošanas utt.

Aleksejs Mitušovs: skaidro, kā atšķiras vēja parku apturēšana (dēļ sīkspārņiem, putniem, u.c.) un, kā tas ietekmē enerģijas saražošanas procesu.

Oskars Beikulis: papildina, ka apturēšanas laiks ir atkarīgs no dažādiem faktoriem, piemēram, putnu sugām un detektēšanas iekārtām. Skaidro, ka Dabas aizsardzības pārvalde (DAP) uzskaita putnu līķus zem VES un tehnoloģija, kāda tiek izmantota VES apturēšanai, nav viņu prioritāte, bet svarīgs ir rezultāts.

Aleksejs Mitušovs: piemin, ka svarīgi ir ievērot un ņemt vērā visus šos ieteikumus, lai projekts tiktu realizēts.

Sanāksmes dalībnieks 7: jautā, cik gadus turbīnas kalpos.

Aleksejs Mitušovs: atbild, ka jaunākā modeļa turbīnas var darboties 25-30 gadus. Skaidro, ka pēc 25-30 gadiem tiek veikta detaļa pārbaude.

Sanāksmes dalībnieks 7: jautā, kas notiek, ja zemes īpašnieki izvēlās atteikties no zemes īres līguma pēc vairākiem gadiem.

Aleksejs Mitušovs: atbild, ka pēc slēgtā līguma ar īpašnieku tas nav atļauts, līdz ar to seko soda sankcijas. Papildina, ka zemes īpašnieks uzņemas atbildību tāpat kā attīstītājs, parakstot līgumu.

Lūcija Kursīte: Noslēdz sanāksmi un aicina līdz 1. maijam sūtīt priekšlikumus un komentārus Enerģētikas un Vides aģentūrai uz e-pasta adresi. Skaidro, ka jautājumi un komentāri tiks ņemti vērā, un tālāk IVN Ziņojums tiks iesniegts EVA lēmuma pieņemšanai.

Sanāksme tiek slēgta: plkst. 13:29

Sanāksmi moderēja L.Kursīte

Sanāksmes protokolu sagatavoja E.G. Kaņepa

Sanāksmes protokols ir sagatavots, izmantojot sanāksmes laikā veikto audio ierakstu.